

Kursrapport EXFAC høsten 2015

---

1. Faglærers vurdering av gjennomføring

Verken referansegruppemøtet eller andre tilbakemeldinger har avdekket alvorlige svakheter ved gjennomføring av kurset. På referansegruppemøtet syntes det å være enighet om at kurset gir et godt læringsutbytte. Det er behov for mindre justeringer og det er naturligvis rom for forbedring av elementer i kurset, se nedenfor.

a. Praktisk gjennomføring

i. Strukturen på kursopplegget

Kurset ble gjennomført med 12 dobbelttimer forelesninger og 10 seminarsamlinger i uke 33-39 der tema for seminarsamlingene var lagt opp i slik at de fulgte (i tid etter) forelesningene.

Tandes 5 innføringsforelesninger – «Rettsvitenskapens magi», «God start», «Hvordan skrive juridisk analyse», «Bruk av andres materiale. Om opphavsrett og referanseteknikk» og «Jussen, deg og livet. De store perspektiver i jussen» supplerte kursopplegget.

Nytt i 2015 var en suppleringsforelesning av Eivind Kolflaath med tittel Juridiske tekster. Forelesningstemaet var karakteristiske trekk ved sentrale tekstbaserte rettslige argumenter, som for eksempel forarbeider, med fokus på korrekt referanseteknikk i forhold til slike juridiske tekster.

Fra 2016 vil Ragna Aarli og Synne Sæther Mæhle dele kursansvaret.

Exfac var med på pilotprosjektet Mi side pilot; elektronisk plattform til erstatning for Mi side.

ii. Forelesningene

Forelesningsrekken ble holdt av Ragna Aarli, som av habilitetsgrunner ikke var kursansvarlig i 2015. Det ble stort sett oppfattet som positivt at vinklingen på de ulike temaene var en annen enn i læreboken. Med utarbeiding av nytt bokmanus som kjernelitteratur til kurset 2016 vil profilen til forelesningene bli enda klarere.

Powerpointdisposisjoner til forelesningene ble lagt ut i fillageret før hver forelesning. Det ble også gjort filmopptak av forelesningene (med unntak av den siste). Opptakene ble lagt ut på edublogs-siden.

Til kurset høsten 2016 vil den praktiske informasjonen om forelesningenes innhold gjøres klarere på mi side/mitt uib – i tråd med tilbakemeldingene fra referansegruppemøtet.

iii. Brukte oppgaver

Oppgavesettet er i hovedsak tematisk og strukturelt sett som før, med oppdatering av enkelte oppgaver. De skriftlige oppgavene med obligatorisk innlevering var konsekvent formulert slik at studentene selvstendig og aktivt måtte argumentere ved hjelp av rettsgrunnlag (utenfor læreboken). I tråd med tilbakemeldingene fra kursavviklingen i 2014 ble eksempelbanken snevret inn. Dette førte til at studentenes arbeidsinnsats ble enda mer fokusert på selvstendig behandling av klart oppgitte rettskilder, og det ble lettere for hele seminargruppen å forberede seg til felles diskusjon i seminarsamlingene.

iv. Skrivning og kommentering

Både seminarlederne og arbeidsgrupelederne gjør stort sett en svært god jobb med å kommentere studentenes seminaroppgaveutkast og øvingsoppgave. På referansegruppemøtet nevnte enkelte studenter et ønske om klarere standarder for måten tilbakemeldingene ble gitt på. Til kurset i 2016 skal veiledningen for seminarledere bygges ut med mer informasjon om forventningene til oppgavekommentering. Det skal også formidles til studentene at det vil være variasjoner mellom seminarlederne som i utgangspunktet ikke handler om kvaliteten på tilbakemeldingene – for eksempel om seminarleder velger å gi tilbakemelding på en papirutskrift eller i elektronisk versjon av seminaroppgaven. Til årets rapport bør det nevnes at formen på tilbakemeldingene varierte mer enn ellers, fordi en seminarleder med 3 seminargrupper ble sykmeldt tidlig i seminarrekken. Tilbakemeldingene til disse gruppene måtte skje på dugnad blant de øvrige seminarlederne, med andre frister enn fastsatt av den opprinnelige seminarlederen, slik at det ble større variasjoner innad mellom studentene i disse gruppene enn det vanligvis er.

v. Gjennomføring av seminarsamlingene

Det er gjennomgående gode tilbakemeldinger på gjennomføringen av seminarsamlingene og seminarlederne oppleves som samvittighetsfulle og faglig dyktige.

Det ble holdt en oppstartsamling og et møte etter seminarrekken avslutning for seminarlederne.

Som nevnt ovenfor skapte sykmelding for en seminarleder med 3 grupper betraktelige utfordringer. Situasjonen ble merkbar for studentene i disse seminargruppene. Erfaringene fra høstens kurs er at en seminarleder som den store hovedregelen ikke bør ha 3 seminargrupper.

vi. Obligatorisk øvingsoppgave

Oppgaven er innenfor faget forvaltningsrett (inhabilitet), gjenbrukt i en årrekke og rettes av arbeidsgrupelederne. Oppgaven synes fortsatt å være en god første introduksjon til praktikumsmetode for studentene. Mange studenter har problemer med å «få nok» ord og på referansegruppemøtet ble det etterlyst en nedre ordgrense, men dette er pedagogisk sett lite hensiktsmessig: Målet med øvingsoppgaven er å gjøre et første forsøk på å bygge en adekvat rettslig argumentasjonsrekke, og det er et læringsmessig poeng at hovedfokus settes på argumentasjonsrekkens innhold, ikke dens omfang.

vii. Eksamen og sensur

Kurset hadde mappeevaluering og studentene må oppfylle en rekke arbeidskrav i løpet av kurset. Arbeidskravene er oppdatert på fakultetets hjemmeside og det fremgår nå at både innlevering av disposisjon (gruppeoppgave) og innlevering av (individuell) førsteutkast til seminaroppgave er arbeidskrav. Kunnskapstesten ble utformet med 5 spørsmål der studentene både skulle ha anledning til å vise grunnleggende forståelse for kjernepunkter i faget, men også i noen grad testes i begrepskunnskap fra kurset.

Høsten 2015 ble mappeevalueringen gjennomført elektronisk; på Inspira, se nedenfor.

viii. Samarbeid med administrasjonen

Det er stor etterspørsel etter studieadministrativ service på dette kurset og det studieadministrative ansvaret blir glimrende ivaretatt av Kari Kaland Bjørøy. Hun gjorde det mulig å få Mi side pilot på plass på kort tid før semesterstart.

b) Strykprosent og frafall

Av 317 studenter som møtte til eksamen strøk 3. Dette gir en strykprosent på 1 % .

c) Karakterfordeling

Det benyttes karakterer “Bestått” og “Ikke bestått”, og karakterfordelingen er dermed uttømmende beskrevet gjennom punktet ovenfor.

d) Studieinformasjon og dokumentasjon

Emnebeskrivelsen er publisert på UiBs websider (<http://www.uib.no/emne/EXFAC>) og på Mi side pilot. Forelesningene er fortløpende publisert på edublogs-siden til emnet.

e) Tilgang til relevant litteratur

Læreboken trenger oppdatering. Synne Sæther Mæhle og Ragna Aarli utarbeider nå et manus til bok med tittel *Juss – nasjonale og internasjonale krav til rettslig argumentasjon*. Boken skal gis ut i 2017 på Gyldendal, som lager et kompendium med bokmanus til bruk i undervisningen høsten 2016. Boken viderefører flere av de store linjene fra tidligere kjernelitteratur, men vil bestå av oppdatert, videreutviklet tekst og nyskrevet del om juridisk metode. Kompendiet vil være i salg innen semesterstart.

2. Faglærers vurdering av rammevilkårene

a) Lokaler og undervisningsutstyr

Lyden i auditorium 1 er vanskelig for dem som sitter langt bak, særlig ved bruk av fast mikrofon. Lyden var bedre ved bruk av headset, men dette ga dårlig lyd på videoopptaket.

Enkelte undervisningsrom er uegnet for seminarsamlinger. Seminarrom 6 og 7 bør unngås helt. I år var luftkvaliteten på seminarrom 4 merkbart dårlig (vindu kan ikke åpnes for lufting), og fakultetsdirektøren har meldt dette til Eiendomsavdelingen.

b) Andre forhold

Rammevilkårene for kurset er gode og gir anledning til tett oppfølging av studentene.

3. Faglærers kommentar til studentevalueringen (referansegruppemøtet)

Hovedinntrykket fra referansegruppemøtet er at kurset fungerer godt. For kursansvarlig er møtet særlig nyttig for å drøfte hvilke konkrete oppgaver som bør forbedres/utgå ved neste kurs og hvordan sammenhengen mellom de ulike elementene i kurset best kan sikres.

I punkt 1 fremgår det at de kursansvarlige vil innarbeide innspill fra referansegruppemøtet på flere måter.

Høsten 2016 vil referansegruppemøtet legges etter kunnskapstesten.

Underveis i kurset ble datoen for innlevering av seminaroppgaven endret – som følge av merarbeidet skapt av situasjonen der seminarlederen for 3 grupper ble sykmeldt. En felles innleveringsdato for alle studentene viste seg å være fordelaktig og vil bli videreført til i 2016.

4. Oppfølging av fjorårets evaluering

Omformulering av oppgavesettet og revisjon av skriveveiledning er punkter fra fjorårets evaluering som er blitt fulgt opp og implementert i årets kurs.

5. Faglærers samlede vurdering, inkl. forslag til forbedringstiltak

Exfac kretser inn jussens og juristenes rolle i samfunnet for studentene og bør ha et dagsaktuelt preg. Kurset gir en grunnleggende innføring i juridisk metode og begrepsapparat som fungerer som et godt utgangspunkt for å begynne på de enkelte juridiske fagene. Kursopplegget som er bearbeidet over mange år, er velfungerende, men bør kontinuerlig oppdateres og forbedres. Ny kjernelitteratur med tilhørende revidert oppgavesett vil gjøre kursets helhetlige profil enda klarere.

Knut Martin Tande har foreslått at forelesningene han har holdt i løpet av kursperioden utgår. Temaene bør i stedet integreres i den øvrige undervisningen.

Overgang til elektronisk eksamen via Inspira vanskeliggjør en mappeevaluering, der det skal gjøres en helhetsvurdering av kunnskapstest og seminaroppgave – med vekt på seminaroppgaven. I Inspira ligger en students kunnskapstest og seminaroppgave på to helt ulike lister basert på kandidatnummer. Dette fører til at sensor må foreta en uforholdsmessig stor mengde «klikk» for å danne et helhetsbilde av studentenes eksamen. Kursansvarlige for 2016 vil derfor foreslå at kunnskapstest og seminaroppgave inngår som to deler av studentens eksamen – uten mappeevaluering, se nedenfor. I denne ordningen må begge deler isolert sett være bestått.

Forslag til tiltak for 2016:

- Revidere oppgavesettet (bytte ut rettskilder som ikke fungerte samt sikre dagsaktualitet). Funksjonen til lærerstyrt innslag gjøres enda klarere.
- Bygge ut veilederen for seminarlederne
- Revidere skriveveiledningen
- Innarbeide temaene fra Tandens forelesninger i øvrig undervisning.
- Skrive brev til SU med forslag om reglementsending til eksamen med kunnskapstest og seminaroppgave som to deler.
- Justere kjøreplanen slik at alle studenter får samme frist for innlevering av siste versjon av seminaroppgaven.

Bergen, 9. februar 2016

Synne Sæther Mæhle